

Opphør av interkommunalt samarbeid

Ordførersamling – Molde, 11.11.15

Bakgrunn

- Sundvolden-erklæringen fra 2013:
«Fremveksten av interkommunale selskaper og samarbeid viser at dagens oppgaver allerede er for store for dagens kommunestruktur. Viktige beslutninger om kommunale oppgaver, som infrastruktur og grunnleggende velferdstjenester, er blitt flyttet vekk fra folkevalgte organer til interkommunale selskaper.»
- Ekspertutvalget for kommunereformen: interkommunalt samarbeid er ikke et fullgodt alternativ til større og mer robuste kommuner
- Kommunereformens målsettinger

Ulike organisasjonsmåter

- Vertskommunesamarbeid – koml. § 28-1 a flg.
- Samkommunesamarbeid – koml. kapittel 5B.
- Koml. § 27 – samarbeid
- Samarbeid etter lov om interkommunale selskaper (iks-loven)
- Aksjeselskap
- Avtalebasert samarbeid

Kommunereformens betydning for interkommunalt samarbeid

Ny kommunestruktur skal redusere behovet for interkommunalt samarbeid.

Vurdering av den (nye) kommunens behov.

- Som følge av egen kommunesammenslåing
- Som følge av andre kommuners kommunesammenslåing

Den nye kommunen

- Hvilke interkommunale samarbeid er det aktuelt å si opp eller oppløse?
- Hvilke interkommunale samarbeid må reforhandles?

Fellesnemndas oppgaver:

- Forberede eventuell uttreden og oppløsning av interkommunale samarbeidsordninger
- Forberede reforhandlinger av vilkår for interkommunale samarbeidsordninger

Inndelingslova § 16:

I forbindelse med grenseendringer må kommunene vurdere status for interkommunalt samarbeid.

Inndelingslova § 16:

- Gjelder kun § 27-samarbeid og samarbeid etter iks-loven
- Innen 1 år fra iverksetting av en grensendring
- Si opp deltakerforholdet med en frist på 6 mnd
- Partene kan kreve at vedtektene/selskapsavtalen for samarbeidet blir vurdert på nytt

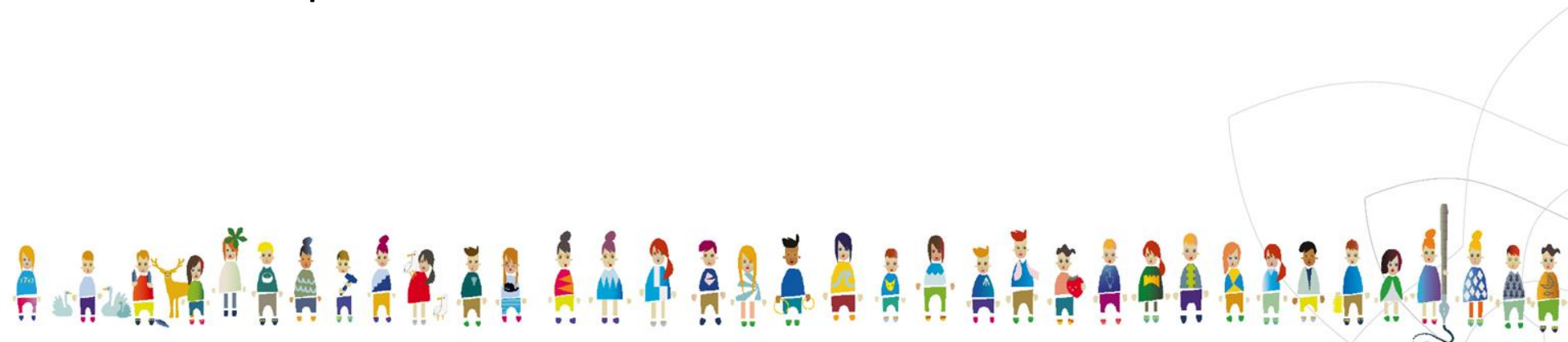
Om opphør av utvalgte modeller for interkommunalt samarbeid

- Vertskommunesamarbeid, kompl. §§ 28 a flg.
- § 27-samarbeid, kompl. kapittel 5 B
- Samarbeid etter iks-loven
- Avtalebasert samarbeid

§§ 28-1 flg - Vertskommune-modellen

- 1 av 2 lovfestede modeller for samarbeid i kommuneloven
- Formål: hensiktsmessig lovregulering av interkommunalt samarbeid for lovpålagte og mer individrettede tjenester
- Administrativt eller politisk vertskommunesamarbeid
- Vertskommunen og deltakerkommune(r)
- Eksempel: barnevern

Opphør av vertskommunesamarbeid

- Tidsbestemt eller tidsubestemt avtale
- Ett års oppsigelsesfrist eller avtalt annen frist
- Deltakerkommunene kan trekke seg fra samarbeidet med øyeblikkelig virkning
 - Men! De økonomiske forpliktelsene løper ut oppsigelsestiden
- Vertskommune: må forholde seg til oppsigelsesfristen
- Oppløsning av samarbeid med øyeblikkelig virkning dersom enighet fra samtlige

§ 27-samarbeid

- Hjemmel til å etablere et interkommunalt styre for å løse felles oppgaver
- Krav om egne vedtekter for samarbeidet.
- Eksempel: regionrådene

Opphør av § 27-samarbeid

- Vedtektene skal angi vilkår for oppsigelse og avvikling av samarbeidet.
- 1 års oppsigelsesfrist, jf. koml. § 27 nr. 3, 1. ledd.
- Vedtektene kan fastsette kortere frist.
- Adgang til å bringe oppsigelse inn for departementet.
- Oppløsning: enighet fra samtlige deltakere

Samarbeid etter iks-loven

- Regulert av lov om interkommunale selskaper (iksl)
- Utformet med tanke på virksomheter som har egne inntekter, næringsvirksomhet
- Selskapsavtale, iksl. § 4
- Eksempel: samarbeid om revisjons, renovasjon, energi, vann- og avløp

Opphør av samarbeid etter iks-loven

- Oppsigelsesfrist på 1 år for deltakerne.
 - Andre frister kan avtales i selskapsavtalen
- Det enkelte kommunestyret treffer vedtak om oppsigelse
- Oppsigelse kan bringes inn for departementet
- Deltakerne kan vedta oppløsning
 - Oppløsning krever godkjenning fra departementet

Avtalebasert samarbeid

- Kommunene kan inngå privatrettslige avtaler seg imellom om kjøp/salg av tjenester.
- Både for lovpålagte og frivillige oppgaver.
- Ingen organisatorisk overbygning.

Opphør av avtalebasert samarbeid

- Betingelser for uttreden fra kontraktsforpliktelsene vil være avhengig av den konkrete avtalen.
- Alminnelige kontraktrettslige regler

Interkommunalt samarbeid i Møre og Romsdal

Rapport fra NIVI 2013:3: Status for interkommunalt samarbeid i Møre og Romsdal

- 255 formelle interkommunale samarbeidsordninger
- Den enkelte kommune: mellom 23-55 antall ordninger
- De tre største byene er motorer for det interkommunale samarbeidet i fylket og fyller viktige avlastningsfunksjoner for mindre nabokommuner.

Takk for meg

frida.farstad.brevik@fylkesmannen.no

Tlf. 712 58 451

